

Antidogma - XI. Pius „eltüntetett” enciklikája

2011 július 21. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Ha hihetünk a jeruzsálemi Jad Vasem holoszentélyben az arcképe alatt olvasható feliratnak, XII. Pius pápa „tüntette el” a nemzetet istenít? totalitárius rezsimek elítélésére szánt Humani Generis Unitas enciklikát, amelyet XI. Pius készített el?, aki az enciklika szövegében akart hangot adni a rasszista, materialista és biologizáló koncepciókkal szembeni kritikájának.

XI. Pius azonban meghalt, miel?tt még kihirdethette volna ezt az enciklikát, amelyet sokan liberálisnak és avantgárdnak tekintenek, és az utódja rovására írják, hogy elmulasztotta a közzétételét, ezzel is bizonyítva úgymond „konzervatív”, „reakciós”, „németbarát” és „antiszemita” beállítottságát. Az el?djér?l mindez egyáltalán nem mondható el, éppen ellenkez?leg: az ? pápasága idején, s?t a személyes bátorítására és patronálásával indultak el azok a reformfolyamatok a katolikus egyházban, amelyeket majd a II. vatikáni zsinat (1962–65) által megvalósított „aggiornamento” fog szentesíteni.

A Szentszék politikájában tapasztalható új, zsidóbarát orientációt az 1926. február 24-én létrehozott Opus sacerdotale Amici Israel (OSAI) volt hivatott képviselni, amely fennen hangoztatott céljának tekintette „a cionizmus ideáljainak terjesztését a katolikusok között, a szeretetre és a könyörületességre alapozott térítésre bátorítva ?ket”.

Létezésének második évében már 19 kardinális, 300 püspök és mintegy 3000 pap vallotta magát „Izrael barátjának”, ékesen bizonyítva a filoszemita tézisek térnyerését a katolikus hierarchiában. Noha az OSAI a zsidók megtérítésére törekedett, ezt nem a katolikus tradíciónak és a szent pénteki imának megfelel?en képzelte el, hanem egy mer?ben más optikában, amelyet XI. Pius határozott volna meg.

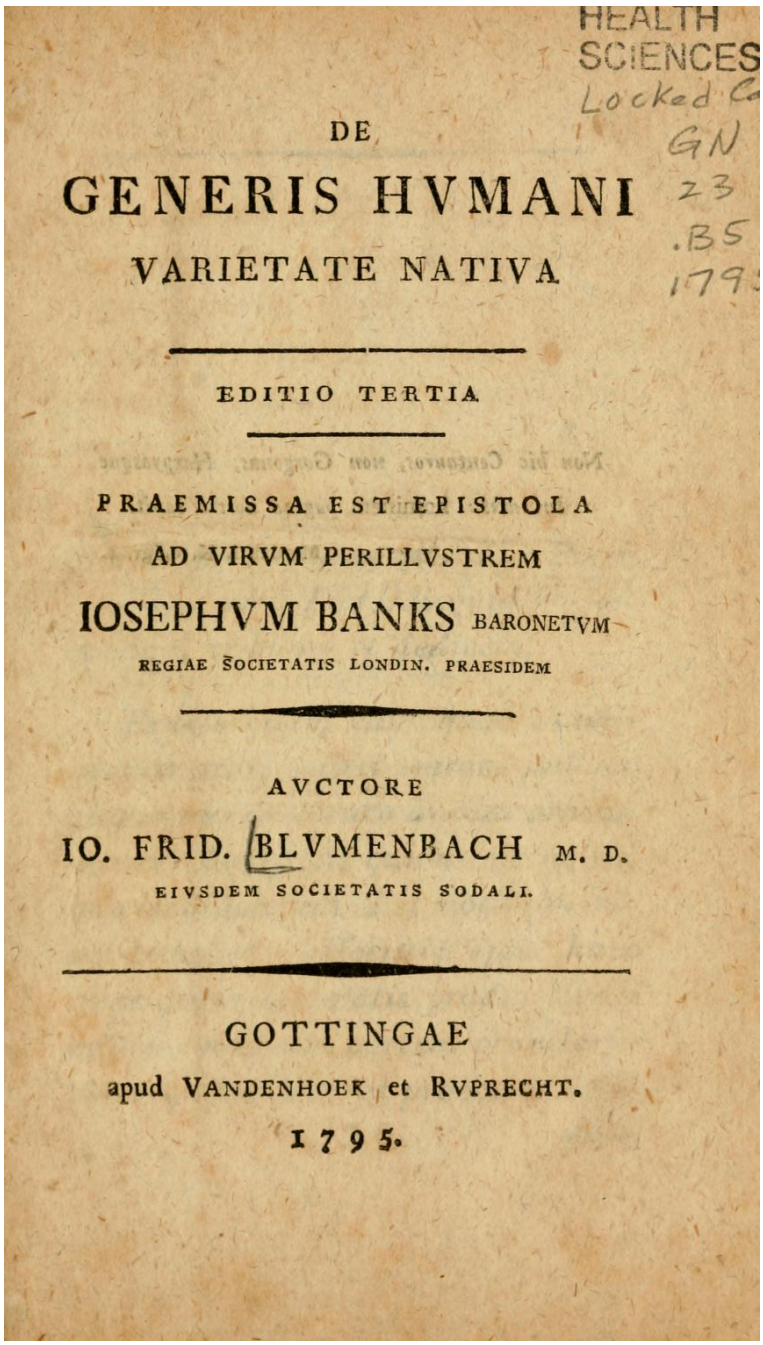
Els? és legsürg?sebb missziójának azt tekintette, hogy a pápa és a milánói f?rabbi közötti egyeztetésekhez híven kiiktassa a zsidók kapcsán említett „perfidis” (hitszeg?) szót a Jézus passiójáról megemlékez? szent pénteki imából. Dacára azonban lehengerl? lobbizásának és a pápa támogatásának, az egykor inkvizícióként elhíresült Szent Hivatal prefektusa, Merry del Val bíboros által befolyásolt római kúria kategorikusan elutasította az „évszázadok által ihletett és szentesített” ima megváltoztatására vonatkozó elképzelést, így fejezve ki „megvetését a választott nép hitszeg? és istengyilkos lázadása és árulása iránt”.

Az európai cionista mozgalommal szövetkez? OSAI mégis tovább folytatta modernizációs kampányát, egészen odáig menve, hogy egy új vallás, egy „zsidó keresztény egyház” létrehozását szorgalmazta, szinte már karikatúraszer?en túlhangsúlyozva „Jahve kedvenceinek” a kiválóságát, amely el?tt minden kereszténynek meg kellett volna hajolnia. Nagy nekibuzdulásukban még a menórát is beemelték volna az oltáriszentség megünneplésébe, hogy reményeik szerint ily módon is siettessék a zsidóság megtérését.

Ezért is érdekes, hogy a XI. Pius-féle elvetélt enciklika, amelynek tartalmát évtizedeken keresztül titokban tartották, valójában határozottan meger?síti a Róma által kezdetekt?l képviselt hagyományos zsidóellenes irányvonalat, és mindezt 1939-ben, vagyis egy olyan id?szakban, amikor Európában számos politikai rendszer diszkriminatív intézkedéseket léptetett életbe a zsidósággal szemben.

Az alábbi passzusok tehát, amelyek csak 2007-ben váltak ismertté, doktrinális fontosságukon túlmen?en nagymértékben árnyalják a „zsidóbarátként” elkönyvelt pápa megítélését is – sokak nem kis meglepetésére, s?t megdöbbenésére.

„Az állítólagos zsidókérdés lényegében nem faji, nem nemzeti, nem területi és nem is jogi kérdés az államban, hanem vallási kérdés, és a Krisztus eljövetele óta a kereszténység kérdése. (…) A Megváltót, akit Isten a választott népéhez küldött, ez a nép elvetette, hevesen eltaszította, és a pogány hatalommal együttm?köd? legfels?bb törvényszékével b?nöz?ként elítélte… Végül kivégezték… (…) Maga a tett, amely által a zsidó nép kivégezte a Megváltóját, lett a világ üdvössége. Az uralkodás és az anyagi haszon látomásától elvakított izraeliták elvesztették azt, amit kerestek. Néhány kiválasztott lélek, köztük a mi Urunk tanítványai, az els? zsidó keresztények és az évszázadok során a zsidó nép néhány tagja kivételt képezett az általános szabály alól. Mivel elfogadták a Krisztus tanítását és megtestesülését az ? egyházában, osztoztak dics?ségének örökségében, de ?k kivétel maradtak, és azok ma is: »Izráel, aki az igazságot kereste, nem találta meg – azok, akiket Isten kiválasztott, megtalálták, de a többiek vakok voltak« (Rom. 11, 7). Ráadásul ez a szerencsétlen nép, amely önmagát taszította a szerencsétlenségbe, amelynek elvakult vezet?i a saját fejükre vonták az isteni átkot, úgy t?nik, örök bolyongásra ítéltetvén a földön, mégis megóvatott a teljes pusztulástól.

Szent Pál fenntartja az üdvözülés lehet?ségét a zsidók számára, ha elfordulnak b?nükt?l. Izrael marad az egykor kiválasztott nép. Megállapítjuk, hogy a zsidó nép állandó ellenségességet tanúsít a kereszténységgel szemben, és ebb?l egy állandó feszültség következik zsidók és keresztények között, amely ?szintén szólva sohasem csökkent. A magas méltóság, amelyet az egyház mindig elismert a zsidó nép történelmi küldetésének, mégsem teszi vakká azon szellemi veszélyek iránt, amelyeknek a zsidókkal való érintkezés teheti ki a lelkeket. Amíg fennáll a zsidó nép hitetlensége, az egyháznak minden eszközzel el kell hárítania azokat a veszélyeket, amelyeket ez a hitetlenség és ez az ellenségesség teremthet hívei hitére és erkölcseire nézve. Az egyház sohasem hanyagolta el azon kötelességét, hogy felvértezze a híveket a zsidó tanítások ellen, amikor a velük járó doktrínák fenyegetik a hitet, hasonlóképpen óvott a zsidó közösséggel való túlzottan könny? kapcsolatoktól.” (Részletek az enciklika francia nyelv? verziójából).

Ez alapján nem meglep?, hogy az Opus sacerdotale Amici Israel által er?ltetett id? el?tti „hebraizálási” kísérletre a Szent Hivatal reagálása gyors volt, és drasztikus: 1928. március 25-én brevi manu feloszlatta (rendeletileg eltörölte) a zsidóbarát gyülekezetet, és így több mint negyedszázaddal sikerült elodáznia a katolikus egyház liberalizálódását.

Gazdag István, demokrata.hu

Ajánló